

Bedrijventerrein MEOB

Oegstgeest

Mitigatie- en compensatieplan

identificatie

projectnummer:

057900.201609.51

projectleider:

ing. D.J. Willems

planstatus

datum:

08-07-2016

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Compensatie en mitigatie	4
2.1. Soortspecifieke eisen	4
2.2. Effecten	4
2.3. Maatregelen	5
2.3.1. Voorafgaande werkzaamheden	5
2.3.2. Realisatiefase	5
2.3.3. Na ontwikkeling terrein	6
2.3.4. Inrichting nieuw leefgebied	6

1. Inleiding

De gemeente Oegstgeest heeft het voornemen voor de herontwikkeling van het voormalige MEOB terrein. Het plangebied ligt aan de noordkant van de gemeente Oegstgeest, ten zuidoosten van de A4, aan de Haarlemmerstraatweg. Na vertrek van het Marine Elektronisch Optisch Bedrijf (MEOB) is, voor het bedrijventerrein aan de noordkant van de gemeente Oegstgeest en de directe omgeving, een bestemmingsplan vastgesteld. Dit bestemmingsplan heeft grotendeels een consoliderend karakter maar maakt tevens de herontwikkeling van het braakliggende terrein van MEOB mogelijk.

Op het voormalige terrein van MEOB is, op een klein nuts-gebouwtje na, geen bebouwing aanwezig. Voorlangs het MEOB-terrein ligt een watergang, op het terrein zelf is aan de achterzijde oppervlaktewater aanwezig bestaande uit kleine wateren, dit biotoop is zeer geschikt voor zwaar beschermde amfibieën als de rugstreeppad. Verder bestaat het gebied uit ruigte vegetatie die het pioniersstadium niet is ontgroeid.

Om te beoordelen of er schade aan beschermde flora en fauna kan ontstaan is er op 1 december 2015 door een ecooloog een bezoek gebracht aan het plangebied. Hieruit kwam naar voren dat het voorkomen van beschermde amfibieën niet kon worden uitgesloten en nader veldonderzoek noodzakelijk was. Tijdens de drie inventarisatieronden van het veldonderzoek (26, 31 mei en 2 juni 2016) zijn op het terrein, in plassen regenwater op het asfalt, rugstreeppadden aangetroffen. De soort komt in lage dichtheid (6 rugstreeppadden) voor in het plangebied. Aangezien met de beoogde ontwikkelingen deze tijdelijke voortplantingsplaats van de rugstreeppad zal worden vernietigd, is het voor de initiatiefnemer noodzakelijk om een ontheffing van de Flora- en Faunawet aan te vragen. In het kader van het bestemmingsplan moet worden aangetoond dat ook in de toekomstige situatie het plangebied kan blijven functioneren als leefgebied voor deze soort. Het bevoegd gezag eist hiervoor een goede onderbouwing van de mitigatie en compensatie. In het voorliggende rapport worden mitigerende en compenserende maatregelen beschreven.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied en locatie aangetroffen rugstreep padden

Figuur 1.2 Plassen water waar rugstreep padden zijn vastgesteld

2. Compensatie en mitigatie

De rugstreeppad is streng beschermd door de Europese Habitatrichtlijn, de Conventie van Bern en als tabel 3 soort van de Flora- en faunawet. Tevens is de soort gekwalificeerd als gevoelig op de Rode Lijst. In dit hoofdstuk worden de mitigerende en compenserende maatregelen behandeld die noodzakelijk zijn om negatieve effecten op de strikt beschermde rugstreeppad te voorkomen of tot het minimum te beperken. Door het treffen van deze maatregelen wordt de gunstige staat van instandhouding van de rugstreeppad niet aangetast.

2.1. Soortspecifieke eisen

De rugstreeppad is een soort van terreinen met een hoge dynamiek zoals braakliggende bouwterreinen, zand- en kleiafgravingen, rivierduinen en uiterwaarden (bron: Soortenstandaard Rugstreeppad, RVO, december 2014). De soort prefereert de aanwezigheid van vergraafbare zanderige bodems met opwarmende bodemplaatsen, ondiep (tijdelijk) water, schuilplaatsen en het ontbreken van vegetatie en concurrerende amfibiesoorten. Het foerageergebied bevindt zich tot circa 500 m in de omgeving van de locatie waar de soort zich overdag ophoudt.

De soort kent een drietal vaste rust- en verblijfplaatsen, namelijk: het voortplantingsgebied, de zomerverblijfplaatsen en de overwinteringsplekken. Het voortplantingsgebied, de aquatische habitat, is de locatie waar de soort ei-snoeren afzet en de larven metamorfoserend. Dit zijn vaak ondiepe, vegetatieloze, tijdelijke wateren. Zowel de zomerverblijfplaatsen als de overwinteringsplekken bevinden zich in de terrestrische habitat. Dit zijn vaak hoger gelegen watervrije terreinen, waar de soort zich ingraaft in de bodem of een schuilplaats zoekt onder bijvoorbeeld tegels. De overwinteringsplekken dienen daarnaast ook vorstvrij te zijn. De functionele leefomgeving van de drie vaste rust- en verblijfplaatsen wordt bepaald door de omgeving, de habitat dient van voldoende kwaliteit te zijn. Daarnaast is het van belang dat voornoemde plaatsen in nabijheid zijn gelegen zodat de soort kan migreren tussen voortplantingswateren, overwinteringsplekken en rust- en foerageergebieden.

Het minimaal benodigd oppervlak van het leefgebied is onbekend. Omdat de soort leeft in netwerkpopulaties, is het van belang dat populaties niet geïsoleerd raken.

2.2. Effecten

Voor het bepalen van het effect op de staat van instandhouding is het van belang om na te gaan of en waar de kwantiteit en/of kwaliteit van de aquatische- en terrestrische habitat verandert en wat het effect is van de beoogde situatie op de populatiestructuur. Vanwege het pionierkarakter, de snelle voortplanting en de dispersiecapaciteit van de rugstreeppad kan worden verwacht dat het voornemen geen negatief effect op de staat van instandhouding zal veroorzaken indien er tijdig en voldoende maatregelen worden genomen.

Het voornemen leidt tot aantasting van de functionele leefomgeving; de voortplantingswateren en rust-, verblijf- en overwinteringsplaatsen. Er is een aantal maatregelen om de gunstige staat van instandhouding te waarborgen. In beginsel is het van belang dat de omvang en kwaliteit van het leefgebied voor, tijdens en na activiteiten geschikt moet zijn voor een vergelijkbaar aantal exemplaren van de rugstreeppad. Indien er nieuw leefgebied gerealiseerd wordt is het van belang dat er rekening wordt gehouden met de

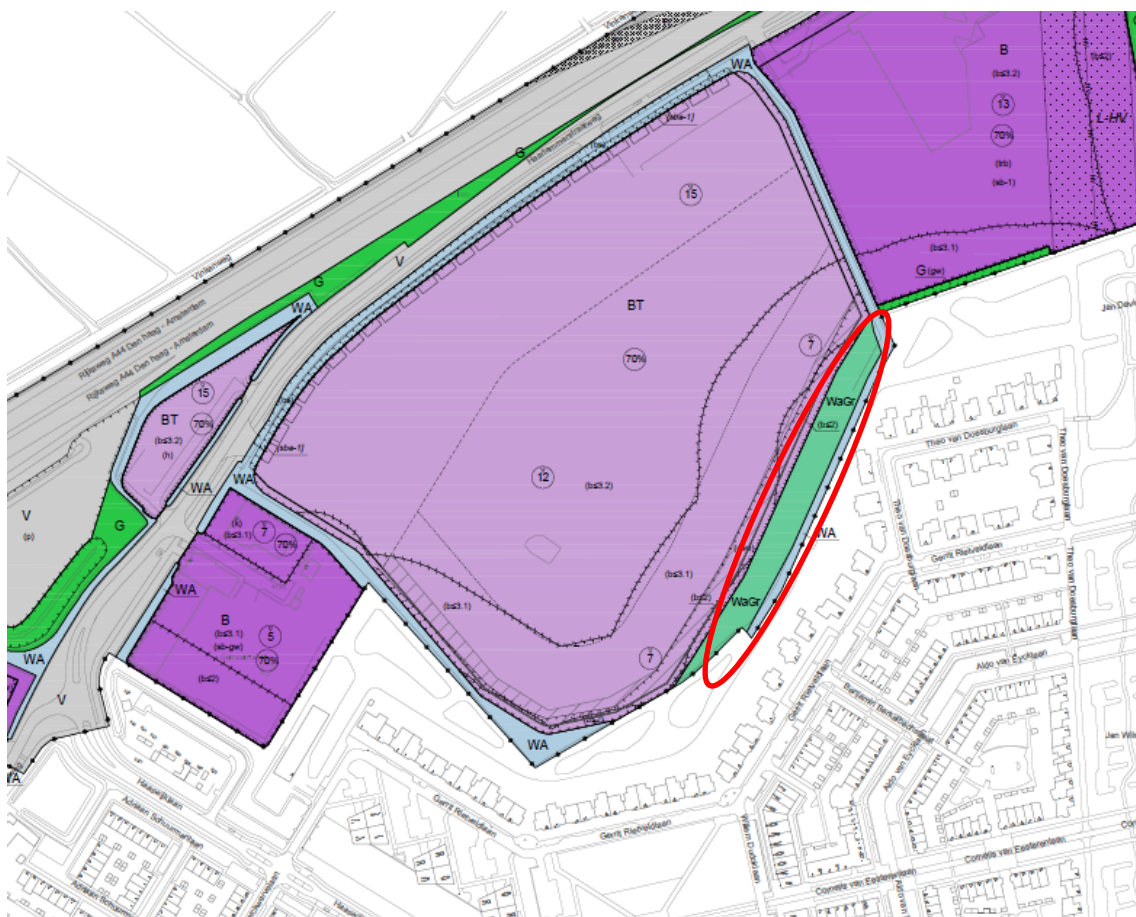
tijd die de rugstreppad nodig heeft om een nieuw gebied te bereiken en dat de kwaliteit in de loop van de jaren gewaarborgd blijft.

2.3. Maatregelen

Door de inrichting van een nieuw leefgebied, gericht op behoud en versterking van de populatie, aan de zuidelijke grens van het plangebied worden negatieve effecten als gevolg van de ontwikkeling voorkomen en een bijdrage geleverd aan de instandhouding van deze soort. Het beheer van het compensatiegebied zal worden vastgelegd in het bestemmingsplan. In deze paragraaf worden de benodigde maatregelen voorafgaand de werkzaamheden, tijdens de realisatiefase en na de werkzaamheden beschreven. Daarnaast wordt beschreven aan welke eisen het nieuwe leefgebied moet voldoen.

2.3.1. Voorafgaande werkzaamheden

De aanwezigheid van de rugstreppad dient tijdens de realisatiefase voorkomen te worden. Door het nieuwe leefgebied voorgaand aan de werkzaamheden (en voorafgaand de voortplantingsperiode april tot en met juli) te realiseren, zal de soort na de overwinteringsperiode naar het voortplantingswater van het nieuwe leefgebied, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, migreren. De compenserende- en mitigerende maatregelen worden gerealiseerd in de oostelijke groenstrook (zie figuur 2.1).

Figuur 2.1 Locatie maatregelen (rode cirkel)

2.3.2. Realisatiefase

Het verdient de aanbeveling om de start van de werkzaamheden te plannen buiten de kwetsbare perioden voor de rugstreppad (augustus tot begin oktober). Wanneer bij aanvang van de werkzaamheden toch rugstreppadden worden aangetroffen op de bouwlocatie, dienen deze worden weggevangen en verplaatst naar het compensatiegebied. Hiervoor is een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

Tabel 1.1 Kwetsbare perioden rugstreeppad

	jan	febr	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
voortplanting												
winterrust												

	Kwetsbare periode											
---	-------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.3.3. Na ontwikkeling terrein

De kwaliteit van het compensatiegebied dient in de loop van de jaren te worden gewaarborgd. Indien het gebied niet wordt beheerd zal er namelijk een steeds dichtere vegetatie ontstaan waardoor het gebied uiteindelijk ongeschikt wordt voor de rugstreeppad. Het beheer van het gebied wordt vastgelegd in het bestemmingsplan. Het onderhoud bestaat uit het bijhouden van het landhabitat, waarbij de vegetatie rond de poelen ten behoeve van zoninstraling kort wordt gehouden en dat er voldoende aanbod aan zand- en stenenhopen aanwezig is in de omgeving. Indien de watervegetatie meer dan 50 procent beslaat (Ravon), dient de poel te worden geschoond (tijdens de winterrust, zie tabel 1.1). Daarnaast dienen de genomen maatregelen op hun effectiviteit gemonitord worden.

2.3.4. Inrichting nieuw leefgebied

Het nieuwe leefgebied wordt gerealiseerd aan de oostrand van het terrein, in de beoogde groene inpassingsrand rond het bedrijventerrein. Het nieuwe leefgebied staat dan via het open water tevens in verbinding met het lokale en regionale netwerk van waterlopen. Het gebied is van vergelijkbare oppervlakte en betere kwaliteit als hetgeen dat verloren gaat door de beoogde werkzaamheden en inrichting van het terrein. Het gebied zal fungeren als zowel voortplantings-, rust- en overwinteringsgebied. De inrichting van het terrein kan worden onderverdeeld in de aquatische- en terrestrische habitat.

Aquatisch habitat

De voortplantingsperiode loopt van april tot eind juli en de grootste kooractiviteit vindt plaats in april en mei. Er wordt een poel aangelegd, op een maximale afstand van 400 m vanaf het huidige voortplantingswater (Ravon), die zal dienen als voortplantingswater voor een vergelijkbaar aantal rugstreeppadden. De poel zal gecreëerd worden door de plaatsing van een betonnen bak. Het ontwerp van de poel dient aan de volgende kenmerken te voldoen:

- voldoende instraling door de zon, minimaal 50% van de dag. In een zone van 20 m rondom de poel dient er geen opgaande vegetatie en/of bebouwing gerealiseerd te worden, om te borgen dat er voldoende instraling van de zon is en er geen bladeren in de poel kunnen vallen. Ten aanzien van het zonlicht geldt deze zone in het bijzonder voor de zuidzijde van de poel;
- tussen de 2 en 4 m doorsnede;
- maximale diepte van 20 cm;
- Het talud (hellingshoek) is 1 : 3 of minder;

Het is van belang dat de poel zo wordt aangelegd dat vervuild water niet direct de poel in kan stromen

Terrestrisch habitat

Tijdens de winterperiode (oktober tot eind maart) verblijven rugstreeppadden ondergronds of onder stenen en houtstapels. Er worden nieuwe rust- en overwinteringsplekken gerealiseerd in nabijheid van de poel. Dit wordt gedaan door middel van: het aanleggen van losse zandige bodems, het realiseren van schuilmogelijkheden als steen- en houtstapels.

Figuur2.2 Voorbeelden bestaande poelen voor rugstreeppadden

Literatuur

RVO (2014) Soortenstandaard Rugstreeppad

Spitzen-van der Sluijs, A.M. (2006) Literatuur onderzoek rugstreeppad. Ravon.

Spitzen- van der Sluijs, A.M. & R. Zollinger & A.C. van Rijsewijk (2007) Ecologisch onderzoek aan de rugstreeppad in de Noordoostpolder. Ravon.

Nooij de R., Lenders R., Leuven R., Spitzen e.a. (2010) Ruimte geven, ruimte nemen. Een managementplan voor de Rugstreeppad in de Noordoostpolder. Ravon.

www.ravon.nl

Rho

—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE